

Regeringens proposition

2007/08:137

Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare

Prop.
2007/08:137

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 april 2008.

Maud Olofsson

Åsa Torstensson
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Lagen (2004:1167) om vägtransportledare tillämpas på vägtransporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från föreskrivna bestämmelser om fordons och fordonstågs längd, bredd och vikt, och som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort. I denna proposition föreslås att lagen ska tillämpas även på vägtransporter som enligt föreskrifter ska utföras med eskort.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Gällande rätt	6
4.1	Bestämmelser om fordons mått och vikt	6
4.2	Lagen (2004:1167) om vägtransportledare	7
5	Regeringens överväganden	7
Bilaga	Vägverkets lagförslag	9
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 3 april 2008	10

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2007/08:137

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare

Prop. 2007/08:137

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen om (2004:1167) om vägtransportledare

dels att 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 § ska utgå,

dels att 1 och 4 §§ samt rubriken närmast före 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Allmän bestämmelse

Allmänna bestämmelser

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken *i samband med långa, breda och tunga vägtransporter som enligt särskilda villkor skall utföras med eskort.*

Denna lag innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken.

2 §

Denna lag tillämpas i fråga om vägtransporter som ska utföras med eskort enligt

1. föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer, eller

2. beslut i enskilda fall om att fordon eller fordonståg får föras trots sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

4 §

En vägtransportledare har rätt att ge anvisningar för trafiken på väg i samband med *långa, breda och tunga* vägtransporter som *enligt särskilda villkor skall* utföras med eskort.

En vägtransportledare har rätt att ge anvisningar för trafiken på väg i samband med vägtransporter som *ska* utföras med eskort.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

Vägverket har i en skrivelse som inkom till Näringsdepartementet den 27 juni 2007 hemställt att regeringen beslutar om vissa ändringar i trafikförordningen (1998:1276) avseende ansökningar om att föra fordon trots att tillåtna vikter och mått överskrids. Vägverket har även föreslagit en ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare. I denna proposition behandlas endast den föreslagna lagändringen. Vägverkets lagförslag finns som *bilaga*.

Vägverkets förslag har remitterats till Stockholms tingsrätt, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Skatteverket, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Sveriges Kommuner och Landsting, Trafikförsäkringsföreningen, Svenska Mobilkranföreningen, Svenska Transportarbetareförbundet, Sveriges Transportindustriförbund och Sveriges Åkeriföretag. Maskinentreprenörerna har yttrat sig på eget initiativ. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2007/6019/TR).

Lagrådet

Det ämnesområde som behandlas i lagen om vägtransportledare faller under Lagrådets granskningsområde. De föreslagna ändringarna är emellertid av sådan enkel beskaffenhet att regeringen anser att Lagrådets hörande inte behövs.

4 Gällande rätt

4.1 Bestämmelser om fordons mått och vikt

I 4 kap. 12 och 13 §§ trafikförordningen (1998:1276) finns bestämmelser om vilka värden som inte får överskridas vid färd på väg som tillhör bärighetsklass 1 (BK 1), bärighetsklass 2 (BK 2) respektive bärighetsklass 3 (BK 3). I 4 kap. 15 § finns bestämmelser om fordons bredd och i 4 kap. 17 och 17 a §§ bestämmelser om fordons längd. Vägverket får dock föreskriva att fordon eller fordonståg får föras trots att dessa värden överskrids. Sådana föreskrifter ska vara förenade med sådana villkor avseende förändret och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Föreskrifter som meddelas med stöd av 4 kap. 12 och 13 §§ får begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät.

Förutom den möjlighet som finns att meddela föreskrifter som avviker från 4 kap. 12, 13, 15, 17 eller 17 a § är det möjligt att i enskilda fall medge undantag från dessa bestämmelser (se 13 kap. 3 §). Om undantaget rör en kommun prövas frågan av kommunen. Om fler än en kommun är berörda prövas i stället frågan av den statliga väghållningsmyndigheten i den region där färden påbörjas, dvs. av Vägverkets regioner.

Lagen (2004:1167) om vägtransportledare innehåller bestämmelser om förordnande som vägtransportledare och om rätt för en vägtransportledare att ge anvisningar för trafiken i samband med långa, breda och tunga vägtransporter som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort. Med långa, breda och tunga vägtransporter avses i lagen transporter som sker med stöd av undantag i enskilda fall från sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer. Lagen tar alltså sikte på transporter som sker med stöd av dispenser, och kan inte tillämpas om det i föreskrifter enligt 4 kap. 12, 13, 15 eller 17 b § trafikförordningen anges som villkor att en transport ska utföras med eskort.

5 Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Lagen (2004:1167) om vägtransportledare ska kunna tillämpas även i fråga om vägtransporter som enligt föreskrifter ska utföras med eskort.

Regeringens bedömning: Möjligheten att meddela föreskrifter om att fordon eller fordonståg får föras trots att föreskrivna värden i fråga om fordons och fordonstågs längd, bredd och vikt överskrids, bör utnyttjas i större omfattning än vad som görs i dag.

Vägverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Dock har vissa författningstekniska ändringar gjorts i förhållande till Vägverkets förslag

Remissinstanserna: *Åklagarmyndigheten* har påpekat en misskrivning i Vägverkets förslag. I övrigt tillstyrker de flesta remissinstanser förslaget, eller har inte någon erinran mot det. *Maskinentreprenörerna* anser dock att förslaget bör återremitteras till Vägverket för ytterligare genomarbetning och kompletteringar. Förbundet anser att de föreslagna reglerna inskränker på transportörens möjlighet att genomföra transporten under eget ansvar och utan eskort av polis eller vägtransportledare.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Vägverkets regioner hanterar årligen ca 20 000 ansökningar om undantag från trafikförordningens bestämmelser om fordons mått eller vikt. Många av ansökningarna avser upprepade färder under längre tidsperioder. Nästan alla ansökningarna bifalls.

Det ska vara enkelt att starta och driva företag i Sverige. De regler som omger företag ska vara ändamålsenliga och enkla att förstå och följa. Färre blanketter och minskat uppgiftslämnande kan förenkla den administrativa processen för företagen på ett betydande sätt. Detta kan ske bl.a. genom förenklade ansöknings-, tillstånds- och anmälningsförfaranden.

För de företag som utför långa, breda och tunga transporter vore det naturligtvis allra enklast om det i så stor utsträckning som möjligt angavs direkt i föreskrifter när, var och hur sådana transporter får utföras, och om dispens endast behövde sökas i fråga om transporter som på något sätt avviker från "det normala". Möjligheten att meddela sådana föreskrifter bör därför utnyttjas i större omfattning än vad som görs i dag. För att möjliggöra detta bör lagen om vägtransportledare ändras, så att den inte enbart omfattar transporter som sker med stöd av dispenser, utan även sådana som enligt föreskrifter ska utföras med eskort. Det bör emellertid understrykas att krav på eskort endast bör föreskrivas i den mån riskerna eller olägenheterna med en lång, bred eller tung transport inte kan minimeras på något annat sätt. Avsikten med förslaget är således inte att utöka kravet på anlitande av eskort.

Om antalet dispensansökningar minskar som en följd av ett utökat användande av föreskrifter som reglerar förutsättningarna för långa, tunga och breda vägtransporter, innebär detta även en arbetsbesparing för de beslutande myndigheterna.

Rent författningstekniskt bör förslaget genomföras på följande sätt. Definitionen av långa, breda och tunga vägtransporter i 2 § lagen om vägtransportledare upphävs. En ny 2 § införs, i vilken anges att lagen tillämpas i fråga om vägtransporter som ska utföras med eskort enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer, eller enligt beslut i enskilda fall om att fordon eller fordonståg får föras trots sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 i nämnda lag. Som en följd av detta kan de nuvarande skrivningarna i 1 och 4 §§ om långa, breda och tunga vägtransporter som enligt särskilda villkor ska utföras med eskort strykas.

De föreslagna ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket regeringen bedömer är den 1 juli 2008.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare

Nuvarande lydelse

Med långa, breda och tunga vägtransporter avses i denna lag transporter som sker *med stöd av* undantag i enskilda fall från sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

Föreslagen lydelse

2 §

Med långa, breda och tunga vägtransporter avses i denna lag transporter som sker *enligt tillstånd till transport trots*, undantag i enskilda fall från eller *föreskrifter om överskridande av* sådana föreskrifter om fordons och fordonstågs längd, bredd eller vikt som har meddelats med stöd av 1 § första stycket 8 lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 2008.

Närvarande: Statsrådet Olofsson, ordförande, statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Björling.

Föredragande: Statsrådet Torstensson.

Regeringen beslutar proposition 2007/08:137 Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare.